

Creativiteit: De 21st century skill in het Mbo

oktober 2018

Bijlage

NoSchool is de regiostichting waarin SintLucas en Cibap participeren. Deze stichting wil het fundamenteel denken over de kracht van creativiteit vormgeven en heeft daartoe een onderzoeks- en uitvoeringsprogramma opgezet. Het rapport geeft de realisatie van de gestelde doelen weer.

Creativiteit

De 21st century skill in het MBO

1. Inleiding

De wereld verandert snel en stelt ons voor steeds nieuwe vragen. De Nederlandse Creatieve Industrie is altijd vindingrijk geweest in het bedenken van eenvoudige antwoorden op complexe vraagstukken.

De creatieve sector heeft wat te betekenen als aanjager van een verantwoorde circulaire economie op nationaal en internationaal vlak.

Om dit goed neer te zetten is een radicale aanpak nodig. Onderzoek, onderwijs en ondernemen dienen hierin hand in hand te zoeken naar een aanpak die werkt.

Creativiteit, als de belangrijkste 21ste-eeuwse vaardigheid, vormt het hart van deze aanpak en is daarom het belangrijkste ontwerpprincipes van No School.

De founding partners van No School (2016) zijn de creatieve vakscholen Cibap en SintLucas. Door beide organisaties werd de behoefte onderkend fundamenteel na te denken over de kracht van creativiteit.

Verbonden met de creatieve industrie in binnen- en buitenland doelgericht zoeken naar slimme cross-overs die elkaar aanvullen en versterken. Er ligt een eigen rol voor de creatieve industrie. Het gaat om het op elkaar leggen van de domeinen techniek, business en creativiteit.

No school wil binnen MBO (net als HBO en WO) ondernemen, onderwijs en onderzoek combineren. Het niveau dat daarin bereikt is in korte tijd is voorbeeldmatig.

2. Bereikte resultaten tot nu toe op het gebied van onderzoek

In de korte tijd dat we bezig zijn is al heel veel bereikt: een nieuw No School Model met creativiteit in het centrum; een infrastructuur voor onderzoek in het MBO waarin een groot deel van de docenten met enthousiasme deelneemt; een start met de professionalisering van de medewerkers van SintLucas en Cibap in onderzoek; en verschillende subsidieaanvragen gedaan in samenwerking MBO, HBO en WO. Dit heeft geleid tot:

- Visiting Professorship

Prof. Dr. (chair) Jeroen Lutters (ArtEZ) + Leerstoel AeCT van Jeroen Lutters i.o (Utwente) i.s.m Olga Potters senior researcher.

- Creative Lab:

Dit onderzoek richt zich op creativiteit in de context van 21^e -eeuwse vaardigheden. Doel is toetsing en beoordeling van creativiteit te verbeteren door het ontwikkelen van een instrument om creativiteit te meten. Uiteindelijk kan de inzet van dit instrument leiden tot het vergroten van onze kennis over creativiteit. Het wordt gefinancierd van de SIA Kiemregeling 21 st century skills: creativiteit meten.

- Academische werkplaats

Bestaande uit een groep van innovatieve docenten, die de eigenheid van de taal van het creatieve denken en werken, in onderwijs en ondernemen, in theorie en praktijk willen door ontwikkelen.

Er worden daar om heen kringen gevormd bestaande uit studenten, docenten en creatieve professionals, die inbreng leveren vanuit eigen ervaringen, onderzoek, studie en creatieve professionaliteit.

Via de Academische Werkplaats wordt:

- a. een onderzoek gedaan naar de aard en de werking van creativiteit;
- b. een uitwisseling tot stand gebracht die bijdraagt aan het verbinden van de uitkomsten van het fundamenteel onderzoek en verschillende toegepaste deelonderzoeken;
- c. een praktische doorwerking naar de professionele praktijk geagendeerd zodat de(aankomende) beroepsbeoefenaar zich hierin verder aan kan ontwikkelen.

- Community building:

Onderdeel daarvan zijn samenwerking met partners, communicatie en netwerkvorming. Als de basis voor het vormen van een sterk consortium als basis voor toekomstige ontwikkeling.

- Samenwerking met toonaangevende creatieve professionals, w.o. Thomas Rau en Lidewij Edelkoort;
- Presentaties en publicaties in binnen- en buitenland over het No School Model en creativiteit;
- Talkshows in voor- en najaar met gasten uit onderzoek, onderwijs en creatieve sector om te laten zien waar we mee bezig zijn;
- Samenwerking tussen de steden Eindhoven en Zwolle; op basis van agglomeratiekracht stellen beide steden aan de kennisinstellingen de vraag of en hoe zij gebaat zijn bij te dragen aan de oplossing van de maatschappelijke vraagstukken die in de stad leven.

- Subsidieaanvragen:

In de afgelopen periode van samenwerking zijn twee subsidieaanvragen gedaan: Dutch Footprint (positief bevonden maar uitgeloot) en SIA Kiemregeling creativiteit meten (wel gehonoreerd).

3. Belangrijkste activiteiten 2018-2022

In de komende jaren wordt i.s.m. met het joined professorship AeCT van Jeroen Lutters, in samenwerking met Universiteit Twente, ArtEZ, Windesheim en andere partijen gestreefd naar de ontwikkeling en implementatie van het No School Model op basis van creativiteit als ontwerpprincipe (het No School Model). Daaraan zijn 6 concrete doelen gekoppeld.

- (Temporele) onderwijs standaard voor creativiteit

Om te beginnen wordt gewerkt aan het ontwikkelen van een standaard creativiteit, dat de grondslag legt voor het educatieve model No School. Deze MBO standaard moet meetbaar zijn. (C. Aydin)

- Aangepaste MBO leeromgeving no school op basis van genoemde standaard

Op basis van deze standaard wordt een nieuwe leeromgeving (No School) ontworpen. De eerste aanzet wordt gedaan door Thomas Rau, belangrijke architect op het gebied van duurzaamheid. Belangrijk is te beginnen bij de omgeving, die vervolgens het gedrag en de vaardigheden, en vervolgens de missie en visie van mensen bepaald. (Bateson)

- Instrumenten zelf-assesment voor docenten op basis van No School Model in het MBO

De docent neemt binnen het No School Model de plaats in van een autonome "leading learner". Om zich te ontwikkelen tot creatief professional wordt een instrument voor zelf-assessment ontwikkeld. Bij het ontwikkelen van dit instrument wordt samengewerkt met de technische universiteiten, zoals de universiteit Twente. (T. de Jong)

- Indicatoren voor assessment studenten op basis van het No School Model in het MBO

De student neemt als zelfbewuste "learner" een belangrijke plaats in, in dit nieuwe model.

Om te komen tot een werkzaam leermodel worden nieuwe indicatoren bepaald passend bij het creatief-innovatief onderwijs, en die behulpzaam zijn bij formatieve/ summatieve assessments (toetsing en beoordeling) .

- Interfaces om creativiteitsontwikkeling te tonen op basis van het No School Model in het MBO

Samen met de creatieve industrie worden interfaces ontwikkeld waarop de ontwikkeling van creatieve vermogens zichtbaar worden (als validering van het onderwijs). Zichtbaarheid van resultaten, maakt interventies gemakkelijker (F. Kresin)

- Database voor No School op basis van het No School Model life long learning

Uiteindelijk is de bedoeling te komen tot een database toegankelijk voor professionals in de creatieve industrie als basis voor life long learning. Dit betekent dat studie, leven en werk veel meer op maat kunnen worden geïntegreerd, en interventies (nascholing) in samenwerking met de beroepspraktijk of vervolg/aanvullende opleidingen (bijvoorbeeld modules bij OU) kunnen worden verzorgd. (OU + Northampton)

Om deze ontwikkeling mogelijk te maken is veel geld nodig. In het kader hiervan wordt aansluiting gezocht vanuit het joined professorship AeCT met de technische universiteiten en de

Regionale partners (Eindhoven, Enschede, Zwolle) . Een RAAK PRO aanvraag op deze deelgebieden is uit. De uitgebreide indiening volgt op 11 december 2019.

Teneinde te komen tot kwalitatieve hoogwaardige producten is het van belang een stevig consortium te bouwen met beroepspraktijk (vraag) universiteit (onderzoek) onderwijs (opleiding) en regio (overheid). Een begin is gemaakt (universiteiten/regio/bedrijven met docenten/ studenten/ staf). Hierin ligt een belangrijke taak voor het bestuur.

Deze interventies, op het niveau van concept (standaard) docent (zelf assesment) student (indicatoren) omgeving (interface/ database) werken als een hefboom voor een No School Model.

4. De kracht van creativiteit

Meer dan ooit zullen we in de wereld creatieve learners en makers nodig hebben om oplossingen te bedenken voor de vraagstukken van morgen. No School, wil daarbij een rol spelen door :

- Een manier van leren en werken te ontwikkelen met een gefundeerde nieuwe kijk op creatief leren en die gebruik maakt van het bovengenoemde onderzoek en de instrumenten.
- Een manier van leren, waarin ‘creative learners’ in een intensieve samenwerking met opdrachtgevers, samen wordt gewerkt aan de ‘wicked problems’ in deze tijd.
- Een manier van leren en werken van ‘creative learners’ als praktische denkers die vooruitgang mogelijk maakt
- Een manier van leren waarin ‘creative learners’ ook kritisch de impact van de vooruitgang op de natuur en de samenleving analyseert en waar nodig daarop bijstuurt.
- Een manier van leren en werken als life long learning waarbij een ‘creative learner’ zijn/haar talent kan ontdekken en hieraan kan blijven werken zonder te worden gehinderd door onnatuurlijke tussenschotten of glazen plafonds en te doen waar ze goed in zijn.

No School als veranderkundig model begint bij het werken aan een nieuwe leeromgeving. Dat wil zeggen het ontwerpen van radicale experimenten om te laten zien welke systeeminterventies nodig zijn om het creatief-innovatieve leren mogelijk te maken. Dit als eerste stap op weg naar een No School Model waarin het praktische creatieve en kritische denken het leidend beginsel is.

5. Slot

In de komende 4 jaar wil No School, samen met de creatieve industrie, de overheid, de opleidingen en de onderzoeksinstituten, komen tot het ontwerpen en uittesten en ontwikkelen van een nieuwe vorm van leren, die uitgaat van de praktijk, aandacht besteedt aan het kritische denken, maar uiteindelijk zijn wortels vindt in het creatieve denken, ‘de taal van de rechter hersenhelft’.

